

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
UTLÅTANDE 6/2006 rd**

**Statsrådets utredning med anledning av ett
meddelande från kommissionen om en strate-
gisk plan för laglig migration**

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 29 mars 2006 statsrådets utredning med anledning av ett meddelande från kommissionen om en strategisk plan för laglig migration (E 32/2006 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Meri-Sisko Eskola, arbetsministeriet

- EU-medarbetare Anne Laakko, inrikesministeriet
- biträdande direktör Matti Viialainen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- sekreterare för internationella ärenden Pia Björkbacka, Akava r.f.
- specialrådgivare Mikko Räsänen, Finlands Näringsliv.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av Företagarna i Finland rf.

UTREDNINGEN

I sitt meddelande lägger kommissionen fram en strategisk plan för laglig migration för 2006—2009 som återstår av Haagprogrammet. Planen bygger på kommissionens grönbok om en gemensam syn på ekonomisk migration i EU.

Kommissionen anser att det behövs EU-övergripande lagstiftingsåtgärder, eftersom tillåten migration för tredjelandsmedborgare till en medlemsstat också kan påverka andra medlemsstater och deras arbetsmarknader. Arbetskraften i EU åldras och därmed kommer det att behövas fler invandrare på arbetsmarknaderna. Men principen om EU-medborgarnas gemenskapsföreträ-

de (community preference) till tillgängliga arbetsplatser bör respekteras.

Kärnan i den strategiska planen består av fem direktiv. Ett av dem gäller utländska arbetstagares rättigheter och de övriga fyra är sektoriella direktiv. De reglerar villkoren för inresa och vistelse för högutbildade arbetstagare, företagsinternt utstationerad personal, säsongarbetare och avlönade praktikanter. Det är möjligt att också gällande direktiv måste ändras. I planen föreslås vidare webbplatser och åtgärder för kunskapsbyggande och samarbete med ursprungsländer samt åtgärder för att minska de skadliga effekterna av hjärnflykt.

Oberoende av det tvärsektoriella tillnärmningssättet har olaglig migration och olaglig anställning av utlänningar lämnats utanför meddelandet. Kommissionen tänker sig ett särskilt meddelande om dem i april 2006.

Regeringens ståndpunkt

Finland ser gärna att gemenskapen utarbetar en gemensam strategisk plan för ekonomisk migration i EU. Det behövs ett brett grepp eftersom migrationen är flerdimensionell och en allsidig uppsättning åtgärder för att utveckla migrationspolitiken. En gemensam syn i EU kan underlätta hanteringen av den ekonomiska migrationen och minska konkurrensen om arbetskraft mellan medlemsstaterna. Men det är minst lika viktigt att se till att genomföra existerande direktiv (studerande, forskare och familjemedlemmar) också inom området migration.

Finland ser ingen nytta med sådan EU-lagstiftning som skapar stela strukturer på arbetsmarknaderna. De arbetskraftspolitiska besluten om arbetskraft från tredjeländer bör fortsatt fattas nationellt, vad gäller både omfattning och struktur. Trots att näringslivet globaliseras kommer arbetsmarknadernas struktur och arbetskraftsbehoven att förbli nationella och lokala. Också vårt geografiska läge något avsidet från det internationella arbetskraftsflödet kräver en flexibel nationell lagstiftning. Det kan behövas något slag av gemensam ram, men den måste vara tillräckligt flexibel och får inte bli ett hinder för nationellt beslutsfattande. Det är viktigt att det finns tillräckligt med vägar för laglig ekonomisk migration. Finland har fört fram en liknande synpunkt i sitt svar i januari 2005 på kommissionens grönbok om en gemensam syn på ekonomisk migration i EU.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet omfattar regeringens syn att de arbetskraftspolitiska besluten om migrerande arbetskraft från tredjeländer bör fattas nationellt, vad gäller både omfattning och struktur. Det understryker principen i planen att EU-medborgarnas gemenskapsföreträdare till tillgängliga arbetsplatser bör respekteras i migrationspolitiken. Arbetstagare från tredjeländer bör komplettera arbetskraften på den europeiska arbetsmarknaden, inte ersätta den. Det bör vara ledstjärnan i migrationspolitiken för att medborgarna ska kunna godkänna den i ett läge där det fortfarande finns omkring 20 miljoner arbetslösa i EU.

Utskottet ser det som motiverat i sig att EU försöker utforma en gemensam syn på migrationen. Men den bör ses som en helhet som också omfattar åtgärder mot olaglig migration och olaglig anställning av tredjelandsmedborgare samt kortvarig gränsöverskridande migration typ tillhandahållande av hyrd arbetskraft och tjänster. Utskottet vill särskilt lyfta fram åtgärder för att garantera en rättvis behandling av in-

vandrare och att arbetsvillkoren är förenliga med lagar och överenskommelser i anställningslandet.

I planen föreslås ett ramdirektiv och fyra särskilda direktiv om villkor för inresa och vistelse för högutbildade arbetstagare, företagsinternt utstationerad personal, säsongarbetare och avlönade praktikanter. Direktivens närmare innehåll framgår inte av planen, men de förefaller att omfatta något strängare villkor än i vår egen utlänningslagstiftning t.ex. i fråga om ekonomisk behovsprövning. Den föreslagna lagstiftningen innebär strängare bestämmelser än våra egna åtminstone om säsongarbetare och avlönade praktikanter. Utskottet instämmer i regeringens åsikt att det inte behövs regler som skapar stelare strukturer på arbetsmarknaden i EU. Vidare framhåller utskottet att det kan vara svårt att definiera entydigt hur de föreslagna sektoriella direktiven ska tillämpas. Det ifrågasätter det verkliga behovet av de fem föreslagna nya direktiven inom det aktuella området i planen.

Utskottet understryker att migrationspolitiken handlar om människor, inte bara om att skaffa arbetskraft. Invandrarnas mänskliga rättigheter bör respekteras och deras individuella behov och önskemål beaktas. Migrationspolitiken bör ta hänsyn inte bara till den migrerande arbetstagen utan också till hans eller hennes familj och det bör ses till att makar och barn integreras och utbildas.

Utskottet har i flera sammanhang påpekat hur viktigt det är att integrera invandrare och att integrationsåtgärderna bör omfatta alla invandrare. Vad gäller ekonomisk migration bör arbetsgivarna också delta i kostnaderna för att integrera de invandrare som de anställt och deras familjemedlemmar. Utskottet tillstyrker de rekommenderade åtgärderna för att utarbeta effektivare in-

troduktionsprogram för lagliga invandrare och dem som de har att försörja, informationspaket och kurser i språk och medborgarkunskap. Däremot ser utskottet ingen anledning att inrätta en ny integrationsfond, utan anser att det i första hand är medlemsstaterna som ska finansiera integrationen. I förekommande fall ska integrationsåtgärderna kunna finansieras med medel också från Europeiska socialfonden och Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Utlåtande

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet meddelar

att utskottet omfattar statsrådets ståndpunkt med anmärkningarna ovan.

Helsingfors den 18 april 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jukka Gustafsson /sd
Sari Essayah /kd
Susanna Haapoja /cent
Roger Jansson /sv
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd
Riikka Moilanen-Savolainen /cent

Markus Mustajärvi /vänst
Leena Rauhala /kd
Tero Rönni /sd
Arto Satonen /saml
Kimmo Tiilikainen /cent
Jaana Ylä-Mononen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.